

VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGOS VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS VILNIAUS IR ALYTAUS APSKRITYSE

Budžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, tel. (8 5) 261 73 66, el. p. info@vaistaiga.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389.
Atstovo duomenys: Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, tel. (8 5) 261 73 66, el. p. vilnius@vaistaiga.lt

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai

2021-11- Nr.

Aplinkos apsaugos departamentui prie Aplinkos ministerijos

Kultūros paveldo departamentui prie Kultūros ministerijos

DĖL VALSTYBINĖS REIKŠMĖS SAPIEGŲ PARKO

Vyriausybės atstovas Vilniaus ir Alytaus apskrityse (toliau – Vyriausybės atstovas) gavo asociacijos „Antakalniečių bendruomenė“ (toliau – Asociacija) 2021-10-28 raštą Nr. SD-2021/10/28, kuriame Vyriausybės atstovo prašoma imtis priemonių ir padėti išsaugoti Sapiegų parką.

Sapiegų rezidencija, Trinitorių vienuolyno ir ligoninės statinių komplekso parkas (toliau – Sapiegų parkas) įtrauktas į Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010-08-28 nutarimo Nr. 1239 2 punktu patvirtintą Valstybinės reikšmės parkų sąrašą (26 eilutė).

Be kitų rašte keliamų klausimų, jame pateikta informacija apie daromą žalą Sapiegų parkui ir jo želdiniams, apie Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010-08-28 nutarimo Nr. 1239 1 punktu patvirtintų Valstybinės reikšmės parkų nuostatų (toliau – Nuostatai) pažeidimus.

Asociacijos rašte pateikta informacija, susijusi su automobilių stovėjimo vietų įrengimu Parko teritorijoje, suponuoja išvadą, kad įrengiant šias automobilių stovėjimo vietas, galimai ne tik buvo padaryta žala želdiniams, bet ir pažeistas Nuostatų 7.2 papunktis, draudžiantis Parke *ne keliuose važinėti motorinėmis transporto priemonėmis, jas statyti ar kitaip eksploatuoti*.

Rašte taip pat keliami abejonė dėl Sapiegų parke planuojamų įrengti požeminių atliekų konteinerių ir kasybos darbų, neturint suderinimo su Kultūros paveldo departamentu (toliau – KPD), teisėtumo.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 8 dalimi, Vyriausybės atstovas nenagrinėja fizinių ir juridinių asmenų skundų dėl savivaldybės administravimo subjektų neveikimo ar priimtų individualių teisės aktų, kurių apskundimo tvarką nustato Administracinių bylų teisenos įstatymas ar konkrečią sritį reglamentuojantys įstatymai. Be to, vadovaujantis Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo suformuota praktika, Vyriausybės atstovo kompetencija, atliekant tam tikrų įstatymų laikymosi kontrolės savivaldybės institucijų lygmenyje funkcijas, yra ribojama ir leidžiama tiek, kiek ji neperduota specialiai atitinkamo įstatymo kontrolę atliekančiam viešojo administravimo subjektui.

Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo 29 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad *želdynų ir želdinių apsaugą, priežiūrą ir tvarkymą, želdynų kūrimą, želdinių veisimą, želdynų ir želdinių inventorizavimą kontroliuoja Aplinkos ministerijos įgaliota institucija*.

Želdynų įstatymo 18 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad *parkų priskyrimo valstybinės reikšmės parkams kriterijai, šių parkų apsauga, tvarkymas, lankymas ir kontrolė reglamentuojami Valstybinės reikšmės parkų nuostatuose*.

Nuostatų 11 punkte nustatyta, kad *parko ir jo želdinių būklės, želdinių veisimo vidaus kontrolę vykdo savivaldybės administracijos. Parko ir jo želdinių apsaugos valstybinę kontrolę vykdo Aplinkos ministerija ir jos įgaliotos institucijos.*

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos apsaugos valstybinės kontrolės įstatymo 6 straipsniu, *aplinkos apsaugos valstybinę kontrolę Lietuvos Respublikoje vykdo biudžetinė įstaiga Aplinkos apsaugos departamentas prie Aplinkos ministerijos (toliau – AAD).*

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymo (toliau – NKPAĮ) 5 straipsnio 10 dalies 18 punktu, *KPD tikrina, kaip vykdomas šis įstatymas ir kiti nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugą reglamentuojantys teisės aktai, kontroliuoja, ar nepažeidžiami šie teisės aktai, o vadovaujantis tos pačios dalies 19 punktu, KPD kontroliuoja kultūros paveldo tvarkybą ir priežiūrą, stabdo fizinių ir juridinių asmenų atliekamus veiksmus nekilnojamosiose kultūros vertybėse, jų teritorijose ir apsaugos zonose, jeigu nustatomi paveldosaugos reikalavimų pažeidimai.*

Atsižvelgdamas į tai, kad rašte keliamų klausimų, susijusių su parko ir jo želdinių apsauga, nagrinėjimas priskirtas Aplinkos ministerijos ir jos įgaliotų institucijų kompetencijai, o klausimų, susijusių galimu su NKPAĮ pažeidimu, nagrinėjimas priskirtas KPD kompetencijai, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnio 4 dalimi, persiunčiu Jums pagal kompetenciją nagrinėti Asociacijos raštą.

Apie priimtus sprendimus prašau informuoti Asociaciją ir Vyriausybės atstovą.

PRIDEDAMA. Asociacijos „Antakalniečių bendruomenė“ 2021-10-28 raštas Nr. SD-2021/10/28, 2 lapai.

Vyriausybės atstovas Vilniaus ir Alytaus apskrityse

Julius Arlauskas

ASOCIACIJA „ANTAKALNIEČIŲ BENDRUOMENĖ”
Antakalnio g. 17, Vilnius

Vyriausybės atstovui Vilniaus ir Alytaus apskrityse
J.Arlauskui

2021-10-28 Nr. SD-2021/10/28

DĖL VALSTYBINĖS REIKŠMĖS SAPIEGŲ PARKO

Gerbiamas Vyriausybės atstove, Juliau Arlauskai, esame susirūpinę Vilniaus miesto savivaldybės sprendimais dėl valstybinės reikšmės Sapiegų parko Vilniuje, todėl kreipiamės į Jus, informuodami, kad Vilniaus savivaldybė nėra pajėgi atlikti jai deleguotos funkcijos. Prašome Jūsų imtis priemonių ir padėti išsaugoti Sapiegų parką, nes nuo 2014 metų stebime savivaldybės sprendimus, kurie prieštarauja Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. rugpjūčio 25 d. Nutarimu Nr. 1239 patirtintiems Valstybinės reikšmės parkų nuostatom.

2014 metais (įrašas iš 2014-11-26 susitikimo su „Vilniaus technologijų ir meno centro“ vystytojais: <https://www.youtube.com/watch?v=h3VaFe0mgMk&t=2481s>) verslininkas pažadėjo bendruomenei, kad nuomodamas pastatus ir vykdydamas nuomos paslaugas, laikysis parko priežiūros reikalavimų. Kelia nuostabą, kad buvo sudaryta sutartis su savivaldybe, kurios pagrindu Nacionalinė žemės tarnyba (NŽT) išnuomojo pusę teritorijos valstybinės žemės parke, esančios po nuomojamais pastatais.

Nuo 2016 metų stebėjome pastatų restauravimo/ ploto padidinimo, žaliosios paklotės, medžių šaknyno ardymą, kantrai laukėme kol pasibaigs statybos darbai, tačiau, atsikėlus pastatų nuomininkams, susidūrėme su visišku chaosu: parke pradėjo važinėti automobiliai, pristatantys kanceliarines prekes iki ofisų durų, Barboros autobusiukai, vežiojantys maistą startuoliams ir patys „startuoliai“, automobilius statantys po savo ofisų langais. Prie kai kurių pastatų ant žolės buvo pilamas žvyras ir statomi automobiliai. Buvo įrengta aikštelė automobiliams Antakalnio gatvėje prieš parko pagrindinius vartus, praplėsta automobilių stovėjimo aikštelė, įvažiavus į parką, ir dar papildomai, nuomojant ofisus kartu su parkavimu, valstybinės reikšmės Sapiegų parko viduryje savivaldybės sprendimu įrengtos 5 automobilių stovėjimo aikštelės. Nuolat važinėjant automobiliams parko alėja pro Vilniaus pasididžiavimo – 300 metų skaičiuojančia liepa (gamtos paminklas), kenčia jos šaknys, kilo reali grėsmė seniausios Vilniaus liepos sunykimui. Pro liepą važiuoja ir didžiagabaritės šiukšlių surinkimo mašinos, nes šiukšlių konteinerius įsigudrinta pastatyti parko viduryje. Nemaloniai nustebino žinia, kai savivaldybė informavo parko lankytojus, kad greitai metu parke bus įrengtos dvi požeminės šiukšlių talpyklos. Nesuprantama, kodėl Valstybinės reikšmės parke gali būti planuojami tokie darbai. Juk tas šiukšlių talpyklas galima įrengti parko prieigose, jas galėtų pasiekti biurų valytojos moderniomis šiuolaikiškais transporto priemonėmis. Tokiomis pačiomis priemonėmis į parko ofisus ar maitinimo įstaigas turėtų būti pristatomi jų darbui reikalingos medžiagos ir priemonės. Be to, kasybos darbai Sapiegų parke negalimi be papildomų archeologinių tyrimų ir suderinimo su Kultūros paveldo departamentu.

Šiuo metu parką prižiūri trys juridiniai asmenys – dalį parko – Vilniaus parkai, dalį – Techparkas, likusią dalį – savivaldybė. Mes nežinome nė vieno tokio „originalaus“ sprendimo ir manome, kad parką turi prižiūrėti vienas atsakingas, kompetentingas, turintis kvalifikuotus specialistus, juridinis asmuo. Techparko atstovai nuomininkų važinėjimus parko alėjomis grindžia tuo, kad buvo kelias iki garažų, kuriuo pastatų nuomininkai turi teisę naudotis ir šiuo metu (sutarties su NŽT pasėkmė), nors po rekonstrukcijos pastato paskirtis yra pasikeitusi ir vietoje garažų įrengtos patalpos nuomininkams.

2014 metais buvo surišta liepos laja iš bendruomenėms skirtų lėšų, 2020 metais projektinės veiklos metu Antakalniečių bendruomenė įrengė stendus Antakalnio istorijai atminti, 2021 metais stendą „Sapiegų parko paukščiai“, 2021 metais įrengtas apšvietimas prieš seniūniją, tvarkoma daržo zona, planuojama sutvarkyti daržo erdvę, tačiau nesuprantame, kodėl savivaldybė ir toliau daro parką niokojančius sprendimus – automobilių parkavimo vietos sužymėtos ženklais, įrengta šiukšlių surinkimo vieta parko viduryje.

Parko priežiūra turi būti vykdoma atsakingai, parko pastatus nuomojantys darbuotojai negali tenkinti savo poreikių ignoruojant visuomenės interesus, skurdinant ir naikinat prieš daug metų kitų kartų sukurtą ir išlikusį iki mūsų dienų, visos šalies gyventojams priklausantį istorinį ir gamtos paveldą, Antakalnio gyventojų pamėgtą žaliąją erdvę. Dėl parko erdvėse gyvenančių paukščių, retų šikšnosparnių parkas turi būti dėmesingai prižiūrimas, jame negali būti planuojamos veiklos, kurių metu riedama automobiliais, triukšmaujama, sklinda garsi muzika, naudojami šviesos efektai. Nustatytos dvi ypač saugomo niūriaspalvio auksavabalio suaugėlių (*imago*) radavietės (2019-06-30 ir 2019-07-15) senose, brandžiose mažalapėse liepose *Tilia cordata*, Sapiegų dvaro parko buveinėje aptikti kito Lietuvos raudonosios knygos sąrašė esančio marmurinio auksavabalio *Protaetia lugubris* Herbst, 1786 veiklos pėdsakai.

Prašome Jūsų pateikti informaciją: kiek lėšų kasmet skiria valstybė Valstybinės reikšmės Sapiegų parko priežiūrai, kaip jos panaudotos, kokie darbai, skirti parko priežiūrai yra įvykdyti.

Prašome Jūsų išsiaiškinti ar sutartys: sudarytos VŠĮ Vilniaus technologijų ir meno centro 2014 metų spalio 24 d. su Vilniaus miesto savivaldybe ir 2015 m. rugsėjį 8 d. sutartis Nr.49SUN-440-(14.49.58.) su Nacionaline žemės tarnyba neprieštarauja Valstybinių parkų nuostatams bei padėti bendruomenei ir gyventojams išsaugoti parką su jo vertinga biologine įvairove (medžiais, paukščiais, šikšnosparniais, vabalais, žaliąją dangą) ateities kartoms.

Arboristų išvadas dėl liepos, specialistų - biologų liudijimą apie parke esančią ypač vertingą gamtinę įvairovę, bendruomeninę veiklą, šiandieninio parko vaizdus rasite mūsų tinklapyje [www. antakalnieciai.lt](http://www.antakalnieciai.lt). (<http://www.antakalnieciai.lt/eismas/>).

Labai apgailėstaujame, kad per dešimtmetį parkas nebuvo išvaduotas nuo asfalto dangos, apsiribota tik informacine lenta ties liepa, neturint medžių priežiūros ilgalaikių planų ir vizijos dėl parko ateities.

Atsakymą prašome pateikti el. paštu: jasiunaite@gmail.com, susisiekti galite tel. 861007176.

Pagarbiai,

Antakalniečių bendruomenės pirmininkė

Edita Kavaliauskienė

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Vyriausybės atstovų įstaiga, Vilniaus m. sav., Vilnius, Gedimino pr. 60
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl valstybinės reikšmės Sapiėgų parko
Dokumento registracijos data ir numeris	2021-11-04 Nr. S1-203(5.28Mr)
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0, GEDOC
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	JULIUS ARLAUSKAS, Vyriausybės atstovas Vilniaus ir Alytaus apskrityse
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-11-04 15:48:09
Parašo formatas	Parašas, pažymėtas laiko žyma
Laiko žymoje nurodytas laikas	2021-11-04 15:48:35
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B
Sertifikato galiojimo laikas	2019-08-07 - 2022-08-06
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Edvinas Pašvenskas, patarėjas
Parašo sukūrimo data ir laikas	2021-11-04 18:31:33
Parašo formatas	Trumpalaikis skaitmeninis parašas, kuriame taip pat saugoma sertifikato informacija
Laiko žymoje nurodytas laikas	
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	Dokumentų valdymo sistema eDVS
Sertifikato galiojimo laikas	2018-10-09 - 2028-10-09
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	1
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	EgoEDocs, versija v. 3.04.02
El. dokumento įvykius aprašantys metaduomenys	
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	El. dokumentas atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Vienas ar daugiau elektroninių parašų negalioja. Tikrinimo data: 2021-11-08 10:38:17
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2021-11-08 atspausdino Edvinas Pašvenskas
Paieškos nuoroda	